

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

8. oktoober 2020*

Eelotsusetaotlus – Elektrienergia siseturg – Direktiiv 2009/72/EÜ – Artikkel 37 – Reguleeriva asutuse kohustused ja volitused – Vaidluste kohtuväline lahendamine – Mõiste „isik, kellel on kaebusi“ – Kaebus, mille lõpptarbija on esitanud põhivõrguettevõtja vastu, kelle võrku selle tarbija rajatis ei ole otse ühendatud – Selles võrgus tekkinud rike – Lepingulise suhte puudumine selle tarbija ja nimetatud võrguettevõtja vahel – Kaebuse vastuvõetavus

Kohtuasjas C-360/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel College van Beroep voor het bedrijfsleven (apellatsiooniasutuse halduskohus majandusküsimustes, Madalmaad) 23. aprilli 2019. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 3. mail 2019, menetluses

Crown Van Gelder BV

versus

Autoriteit Consument en Markt (ACM),

menetluses osales:

TenneT TSO BV,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president E. Regan, kohtunikud M. Ilešič, E. Juhász, C. Lycourgos ja I. Jarukaitis (ettekandja),

kohtujurist: G. Pitruzzella,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikku menetlust ja 5. märtsi 2020. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Crown Van Gelder BV, esindaja: M. R. het Lam, *advocaat*,
- TenneT TSO BV, esindaja: L. Baljon, keda abistas I. Brinkman, *advocaat*,
- Madalmaade valitsus, esindajad: K. Bulterman ja P. Huurnink,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

- Soome valitsus, esindaja: J. Heliskoski,
 - Euroopa Komisjon, esindajad: E. Manhaeve ja O. Beynet,
- olles 4. juuni 2020. aasta kohtuistungil ära kuulunud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT 2009, L 211, lk 55), artikli 37 lõike 11 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud Crown Van Gelder BV ja Autoriteit Consument en Markt (ACM) (tarbija- ja turukaitseamet, Madalmaad) vahelises kohtuvaidluses, mille ese on viimase otsus, millega tunnistati vastuvõetamatuks selles võrgus tekkinud rikke tõttu selle äriühingu esitatud kaebus riikliku kõrgepingevõrguettevõtja TenneT TSO BV vastu.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 2009/72 põhjendustes 37, 42, 51 ja 54 on märgitud järgmist:
 - „(37) Energeetikasektori reguleerivatele asutustel peaks olema õigus teha elektriettevõtjate suhtes siduvaid otsuseid ning määrata tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi elektriettevõtjatele, kes oma kohustusi ei täida, või taotleda pädevalt kohtult nimetatud ettevõtjatele selliste karistuste määramist. [...] Energeetikasektori reguleerivatele asutustele peaks samuti andma volitused aidata tagada avaliku ja universaalteenuse kõrge tase vastavalt turu avamisele, et kaitsta kaitsetu[maid] tarbijaid ja saavutada tarbijakaitsemeetmete täielik tõhusus. [...]
 - [...]
 - (42) Kõikidele [Euroopa Liidu] tööstus- ja kaubandusettevõtetele, sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, ning kõikidele liidu kodanikele, kes saavad majanduslikku kasu siseturust, peaks laienema ka kõrgetasemeline tarbijakaitse [...]. Nendel tarbijatel peaks ka olema võimalus valikule, õiglusele, esindatusele ja vaidluste lahendamise mehhanismidele.
 - [...]
 - (51) Direktiivi keskmes peaksid olema tarbijate huvid ning elektriettevõtjate keskseks kohustuseks peaks olema teenuse kvaliteet. Kehtivaid tarbijaõigusi on vaja tugevdada, need õigused tuleb tagada ja nad peaksid olema läbipaistvamad. Tarbijakaitse peaks tagama, et kõik tarbijad laiemas [liidu] mastaabis saavad kasu konkurentsile rajatud turust. Tarbijaõiguste tagamise peaks kindlustama liikmesriigid või reguleerivad asutused, kui liikmesriik on nii sätestanud.
 - [...]

(54) Parem tarbijakaitse tagatakse seeläbi, et kõikidele tarbijatele on kättesaadavad tõhusad vaidluste lahendamise võimalused. Liikmesriigid peaksid kehtestama kaebuste käsitlemise kiire ja tõhusa korra.“

4 Direktiivi artikkel 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Käesoleva direktiiviga kehtestatakse elektrienergia tootmise, edastamise, jaotamise ja tarnimise ühiseeskirjad koos tarbijakaitse sätetega konkurentsivõimeliste energiaturgude täiustamiseks ja integreerimiseks [liidus]. [...] Direktiivis sätestatakse ka universaalteenuse osutamise kohustused ja elektritarbijate õigused ning selgitatakse konkurentsinoodeid.“

5 Direktiivi artiklis 2 sisalduvad järgmised mõisted:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

3. „edastamine“ – elektrienergia transport vastastikku seotud ülikõrgepinge- ja kõrgepingevõrkudes, mille eesmärk on edastada see lõpptarbijatele või jaotajatele, kuid mitte tarnimine;

4. „põhivõrguettevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab põhivõrgu kasutamise, hoolduse ja vajadusel arendamise eest teatud piirkonnas, ja vajaduse korral põhivõrgu sidumise eest teiste võrkudega, ning kes tagab võrgu pikaajalise võime rahuldada mõistlikku nõudlust elektrienergia edastamise järele;

[...]

9. „lõpptarbija“ – tarbija, kes ostab elektrienergiat oma tarbeks;

[...]“.

6 Direktiivi 2009/72 artikkel 3 „Avalike teenuste osutamise kohustus ja tarbijakaitse“ sätestab lõikes 7:

„Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et kaitsta lõpptarbijaid ja tagada tarbijakaitse kõrge tase ning tagavad eelkõige kaitsetumate tarbijate piisava kaitse.. [...] Neil tuleb tagada tarbijakaitse kõrge tase, eriti seoses [...] vaidluste lahendamise mehhanismidega. [...]“.

7 Direktiivi artikli 12 pealkirjaga „Põhivõrguettevõtjate ülesanded“ tähenduses:

„Põhivõrguettevõtja kohustuseks on:

a) tagada võrgu pikaajaline võime rahuldada mõistlikke nõudmisi elektrienergia edastamise järele ning antud majanduslikes tingimustes ja keskkonnanõuetele vastavate turvaliste, töökindlate ja tõhusate põhivõrkude toimimine, hooldus ja arendamine;

b) tagada piisavad vahendid teenuse osutamise kohustuse täitmiseks;

c) toetada tarnekindlust nõuetekohase edastusvõimsuse ja võrgu töökindluse kaudu;

d) korraldada elektrivooge võrgus, võttes arvesse elektrikaubandust teiste ühendatud võrkudega. Seepärast on põhivõrguettevõtjal kohustus tagada elektrisüsteemi turvalisus, usaldusväarsus ja tõhusus, ning sellega seoses tuleb tagada kõikide vajalike abiteenuste kättesaadavus, sealhulgas nende abiteenuste kättesaadavus, mida osutatakse reageerides nõudlusele, kuivõrd see kättesaadavus ei sõltu teistest põhivõrkudest, millega võrk on ühendatud;

[...]“.

- 8 Kõnealuse direktiivi artikli 32 „Kolmandate isikute juurdepääs“ lõikes 2 on ette nähtud:

„Põhi- või jaotusvõrguettevõtja võib keelduda juurdepääsu võimaldamast, kui tal puudub vajalik võimsus. [...] Reguleerivad asutused, kui liikmesriik on nii sätestanud, või liikmesriik tagavad, et kõnealuseid kriteeriume kohaldatakse järjekindlalt ja et võrgukasutaja, kellele juurdepääsu andmisest on keeldutud, saab kasutada vaidluste lahendamise menetlust. [...]“.

- 9 Direktiivi 2009/72 artikkel 36 „Reguleeriva asutuse üldeesmärgid“ näeb ette:

„Kõnealuses direktiivis täpsustatud reguleerimisülesannete täitmisel võtab reguleeriv asutus kõik mõistlikud meetmed, et tihedas koostöös teiste asjaomaste riiklike ametiasutustega, kaasa arvatud konkurentsiasutustega, ning piiramata nende pädevust, saavutada artiklis 37 sätestatud kohustuste ja volituste raames järgmised eesmärgid:

[...]

- g) tagada, et tarbijad saaksid kasu oma riigi turu tõhusast toimimisest, edendada tõhusat konkurentsi ja aidata tagada tarbijakaitset;

[...]“.

- 10 Selle direktiivi artiklis 37 „Reguleeriva asutuse kohustused ja volitused“ on ette nähtud:

„1. Reguleerivatele asutustele on järgmised kohustused:

[...]

- b) tagada põhi- ja jaotusvõrguettevõtjate ning vajadusel nii võrguomanike kui ka mis tahes elektriettevõtja vastavus käesolevas direktiivis ja muudes [liidu] asjakohastes õigusaktides, sealhulgas piiriüleseid küsimusi käsitlevates õigusaktides sätestatud kohustustele;

[...]

- h) jälgida võrgu turvalisust ja usaldusväärsust käsitlevate eeskirjade täitmist ja vaadata läbi nende varasem toimimine ning kehtestada ja kinnitada teenuse ja tarne kvaliteedi standardeid ja nõudeid või aidata sellele kaasa koos teiste pädevate asutustega;

[...]

- m) jälgida aega, mis põhi- ja jaotusvõrguettevõtjatel kulub ühenduste rajamiseks ja parandustöödeks;

- n) aidata koos teiste asjaomaste asutustega tagada, et tarbijakaitsemeetmed, kaasa arvatud need, mis on sätestatud I lisas, oleksid tulemuslikud ja jõustatud;

[...]

4. Liikmesriigid tagavad, et reguleerivatele asutustele antakse volitused, mis võimaldavad neil lõigetes 1, 3 ja 6 osutatud ülesandeid tõhusalt ja kiiresti täita. Selleks peavad reguleerival asutusel olema vähemalt järgmised volitused:

- a) teha otsuseid, mis on elektriettevõtjatele siduvad;

[...]

- d) määrata tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi elektriettevõtjatele, kes ei täida käesolevast direktiivist ega reguleeriva asutuse või ameti asjakohasest õiguslikult siduvast otsustest tulenevaid kohustusi, või taotleda pädevalt kohtult selliste karistuste määramist. See hõlmab volitust määrata käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste mittetäitmise eest põhivõrguettevõtjale karistusi, mille suurus on kuni 10% põhivõrguettevõtja aastakäibest, või vertikaalselt integreeritud ettevõtjale karistusi, mille suurus on kuni 10% vertikaalselt integreeritud ettevõtja aastakäibest, või taotleda selliste karistuste määramist; ning
- e) teostada asjakohaseid uurimisõigusi ja uurimisvolitusi vaidluste lahendamiseks vastavalt lõigetele 11 ja 12.

[...]

11. Mis tahes isikul, kellel on põhi- või jaotusvõrguettevõtja suhtes kaebusi seoses käesolevast direktiivist kõnealusele võrguettevõtjale tulenevate kohustustega, on õigus esitada kaebus reguleerivale asutusele, kes tegutseb vaidlusi lahendava asutusena ja teeb otsuse kahe kuu jooksul alates kaebuse kättesaamisest. Seda tähtaega võib pikendada kahe kuu võrra, kui reguleeriv asutus nõuab täiendavat teavet. Seda pikendatud ajavahemikku võib pikendada kaebuse esitaja nõusolekul. Reguleeriva asutuse otsus on siduv, välja arvatud edasikaebamise tõttu tühistamise korral või kuni selleni.

[...]“.

Madalmaade õigus

- 11 Direktiivi 2009/72 artikli 37 lõige 11 võeti Madalmaade õigusesse üle 2. juuli 1998. aasta seaduse elektrienergia tootmise, tarnimise ja ülekandmise kohta (Wet houdende regels met betrekking tot de productie, het transport en de levering van elektriciteit (Elektriciteitswet 1998) (*Stb.* 1998, nr 427)) (1998. aasta elektrituru seadus) artikli 51 lõikega 1. Artikli 51 lõikes 1 on sätestatud, et „[i]sik, kes on mõjutatud osaline võrguettevõtjaga peetavas vaidluses, mille ese on viis, kuidas viimane täidab käesolevast seadusest tulenevaid ülesandeid, volitusi või kohustusi, saab esitada kaebuse [ACMile]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 12 27. märtsil 2015 Diemeni (380 kV) alajaamas (Madalmaad), mis kuulub kõrgepingevõrku, mille halduriks on TenneT TSO, aset leidnud ulatuslik rike tõi kaasa mitu tundi kestnud elektrikatkestuse suures osas Põhja-Hollandi provintsist ja väikeses osas Flevolandi provintsist.
- 13 Selle rikke tagajärjel katkes mitmeks tunniks elektrienergia transport Velsen-Noordis (Madalmaad) paberivabrikuid käitava Crown Van Gelderi tehasesse, mis on ühendatud Liander NV hallatava jaotusvõrguga, mida varustab TenneT TSO hallatav kõrgepingevõrk.
- 14 Leides, et talle on selle tõttu kahju tekitatud, esitas Crown Van Gelder ACMile kaebuse, milles palus tuvastada, et TenneT TSO ei ole võtnud elektritarne katkemise vältimiseks kõiki tema käsutuses olevaid mõistlikke meetmeid ja et Diemeni alajaama võrgustruktuur ei olnud kooskõlas seaduses sätestatud nõuetega.
- 15 ACM jättis 30. aprilli 2018. aasta otsusega selle kaebuse vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata, kuna Crown Van Gelderil ei ole TenneT TSOga otsest suhet ja seega ei ole ta „isik, kes on mõjutatud osaline võrguettevõtjaga peetavas vaidluses“ 1998. aasta elektrituru seaduse artikli 51 lõike 1

tähenduses. ACM märkis sellega seoses, et Crown Van Gelderi tehas ei olnud TenneT TSO võrguga ühendatud, et Crown Van Gelder ei olnud selle võrguettevõtjaga lepingut sõlminud ja et ta ei saanud viimaselt arveid.

- 16 Crown Van Gelder esitas viimati nimetatud otsuse peale kaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule, College van Beroep voor het bedrijfslevenile (apellatsiooniasutuse halduskohus majandusküsimustes, Madalmaad).
- 17 See kohus märgib, et tema lahendatava vaidluse pooled on eri seisukohal selles, kuidas tõlgendada mõistet „isik, kellel on kaebusi“ direktiivi 2009/72 artikli 37 lõike 11 tähenduses. Kuna ta peab lahendama täpsemalt küsimuse, kas kaebuse võib esitada juriidiline isik, kes käitab piirkondlikku võrku ühendatud ettevõtet, mille elektriga varustamine oli katkestatud rikke tõttu riiklikus võrgus, mis tarnib elektrit sellesse piirkondlikku võrku, leidis see kohus, et selle sätte ulatus ei ole niivõrd selge, et selle tõlgendamise kohta ei oleks ühtegi mõistlikku kahtlust.
- 18 Neil asjaoludel otsustas College van Beroep voor het bedrijfsleven (apellatsiooniasutuse halduskohus majandusküsimustes) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [...] direktiivi 2009/72 [...] artikli 37 lõiget 11 tuleb tõlgendada nii, et viidatud sätte annab riikliku elektrivõrgu käitaja (põhivõrguettevõtja) vastu kaebuse esitamise õiguse ka mõjutatud osalisele, kes ei ole ühendatud kõnealuse riikliku võrguettevõtja (põhivõrguettevõtja) võrguga, vaid on ühendatud üksnes piirkondliku võrguga (jaotusvõrk), milles elektrienergia transpordi on katkestanud rike riiklikus elektrivõrgus (põhivõrk), mis varustab piirkondlikku võrku (jaotusvõrk)?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

- 19 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2009/72 artikli 37 lõiget 11 tuleb tõlgendada nii, et reguleeriv asutus võib jätta rahuldamata kaebuse, mille lõpptarbija esitas põhivõrguettevõtja vastu põhivõrgus toimunud rikke tõttu, põhjusel, et lõpptarbija rajatis ei ole ühendatud otse põhivõrku, vaid üksnes jaotusvõrku, mida viimane varustab.
- 20 Kuna direktiivi 2009/72 artikli 37 lõike 11 tähenduses võib mis tahes isik, kellel on põhi- või jaotusvõrguettevõtja suhtes kaebusi seoses sellest direktiivist kõnealusele võrguettevõtjale tulenevate kohustustega, esitada kaebuse reguleerivale asutusele, kes tegutseb vaidlusi lahendava asutusena ja teeb otsuse kahe kuu jooksul alates kaebuse kättesaamisest, siis tuleb esitatud küsimusele vastamiseks tõlgendada mõistet „isik, kellel on kaebusi“.
- 21 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleneb nii liidu õiguse ühetaolise kohaldamise nõudest kui ka võrdsuse põhimõtte nõudest, et sellise liidu õigusnormi sõnastust, mis ei viita sõnaselgelt liikmesriikide õigusele õigusnormi tähenduse ja ulatuse kindlaksmääramiseks, tuleb tavaliselt kogu liidus tõlgendada autonoomselt ja ühetaoliselt ning sellise tõlgenduse andmisel ei tule arvesse võtta mitte ainult selle sätte sõnastust, vaid ka sätte konteksti ja asjaomase õigusakti eesmärki (19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus GRDF, C-236/18, EU:C:2019:1120, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 22 Mis puudutab käesoleval juhul kõigepealt direktiivi 2009/72 artikli 37 lõike 11 sõnastust, siis sellest tuleneb, et selles sättes ette nähtud reguleeriva asutuse pädevusele on sõnaselgelt seatud kaks tingimust. Esiteks peab kaebus olema esitatud põhi- või jaotusvõrguettevõtja vastu. Teiseks peab kaebuses esitatud etteheide puudutama selle direktiiviga võrguettevõtjale pandud kohustusi.
- 23 Seevastu ei nähtu direktiivi 2009/72 artikli 37 lõike 11 sõnastusest, et selle sätte järgne reguleeriva asutuse pädevus sõltuks kaebaja ja selles kaebuses nimetatud võrguettevõtja vahelisest otsesest suhtest.

- 24 Sellega seoses tuleb märkida, et mõiste „isik, kellel on kaebusi“ tõlgendamine nii, et see tähendaks taolist tingimust, piirab selle mõiste ulatust, samas kui väljendi „mis tahes“ kasutamine, mis eelneb mõistele „isik“, näitab vastupidi, et seda mõistet tuleb tõlgendada laialt. Lisaks, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 30–32 märkis, ei tähista sõna „isik“ tingimata lepingu osapoolt, vaid seda võib mõista ka selle sõna „menetluslikus tähenduses“ nii, et see viitab isikutele, kellel on huvi esitada kaebus reguleerivale asutusele. Lisaks on selle sätte teatavates keeleversioonides kasutatud muid sõnu kui „isik“, näiteks saksakeelses versioonis „betroffene“ (puudutatud isik) ja portugali keelses versioonis „interessado“ (huvitatud isik), mis ei viita lepingu poolele.
- 25 Mis puudutab seejärel direktiivi 2009/72 artikli 37 lõike 11 konteksti, siis tuleb märkida, et selle direktiivi ühegi sättega ei soovita piirata mõiste „isik, kellel on kaebusi“ ulatust, välistades selle mõiste alt isikud, kellel ei ole asjaomase võrguettevõtjaga otsest suhet. Vastupidi, selle direktiivi artikli 32 lõige 2 näeb ette, et võrgukasutaja, kellele juurdepääsu andmisest on keeldutud, peab saama kasutada vaidluste lahendamise menetlust, kuigi just sellise kasutaja puhul ei ole asjaomase isiku ja võrguettevõtja vahel lepingulist suhet.
- 26 Lõpuks, mis puudutab direktiiviga 2009/72 taotletavaid eesmärgi, siis tuleb märkida, et selle direktiivi põhjendustest 37, 42, 51 ja 54 ning artiklist 1 tuleneb, et selle eesmärk on anda energeetikasektori reguleerivatele asutustele pädevus tagada tarbijakaitsemeetmete täielik tõhusus; anda kõikidele tööstus- ja kaubandusettevõtetele ning kõigile liidu kodanikele kõrgetasemeline tarbijakaitse ning vaidluste lahendamise mehhanismid; panna tarbijate huvid selle direktiivi keskmesse; ja see, et elektritarbijate õiguste tagamise ja kõikidele tarbijatele kättesaadavate tõhusate vaidluste lahendamise võimaluste kehtestamise peaks kindlustama reguleerivad asutused, kui liikmesriik on neile selle pädevuse andnud.
- 27 Samuti paneb direktiivi 2009/72 artikli 3 lõige 7 just liikmesriikidele kohustuse tagada tarbijakaitse kõrge tase, eriti seoses vaidluste lahendamise mehhanismidega, ning selle direktiivi artikli 36 punkt g teeb reguleerivatele asutustele ülesandeks aidata tagada tarbijakaitset (vt selle kohta 23. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Energiavirasto, C-578/18, EU:C:2020:35, punktid 34 ja 35).
- 28 Nende eesmärkide saavutamiseks annab direktiivi 2009/72 artikli 37 lõike 1 punkt b reguleerivale asutusele ülesande tagada põhi- ja jaotusvõrguettevõtjate ning vajaduse korral nii võrguomanike kui ka mis tahes elektriettevõtja vastavus selles direktiivis ja muudes ühenduse asjakohastes õigusaktides sätestatud kohustustele. Selleks on reguleerival asutusel selle direktiivi artikli 37 lõike 4 punktide a, d ja e alusel muu hulgas volitused teha elektriettevõtjatele siduvaid otsuseid, määrata tõhusaid karistusi või taotleda pädevalt kohtult selliste karistuste määramist, ning teostada asjakohaseid uurimisõigusi ja uurimisvolitusi vaidluste lahendamiseks vastavalt selle direktiivi artikli 37 lõikele 11.
- 29 Põhikohtuasja kontekstis tuleb samuti märkida, et direktiivi 2009/72 artikli 37 lõike 1 punktide h ja m kohaselt on reguleerival asutusel kohustus jälgida võrgu turvalisust ja usaldusväärsust käsitlevate eeskirjade täitmist, vaadata läbi nende varasem toimimine, ning jälgida aega, mis põhi- ja jaotusvõrguettevõtjatel kulub ühenduste rajamiseks ja parandustöödeks.
- 30 Kui aga piirata direktiivi 2009/72 artikli 37 lõike 11 järgset õigust esitada kaebus reguleerivale asutusele üksnes lõpptarbijatega, kellel on otsene suhe asjaomase võrguettevõtjaga, siis ei näi see olevat kooskõlas käesoleva kohtuotsuse punktides 26 ja 27 meenutatud eesmärkidega, kuna see piirab tarbijate juurdepääsu vaidluste lahendamise mehhanismile ja seega selle asutuse võimalusi täita talle pandud ülesandeid, nagu on kirjeldatud siinse kohtuotsuse punktides 28 ja 29.
- 31 Lisaks, mis puudutab eelkõige põhivõrguettevõtjaid, siis tuleb märkida, nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 47, et direktiiviga 2009/72 neile pandud ülesanded ja kohustused ei puuduta üksnes üksusi, mille rajatis on ühendatud nende võrku. Nii panevad selle direktiivi artikli 12 punktid a–d neile eelkõige kohustuse antud majanduslikes tingimustes käituda, hooldada ja arendada turvalisi, töökindlaid

ja tõhusaid põhivõrke, tagada piisavad vahendid teenuse osutamise kohustuse täitmiseks, toetada tarnekindlust nõuetekohase edastusvõimsuse ja võrgu töökindluse kaudu, ja korraldada elektrivooge võrgus, võttes arvesse elektrikaubandust teiste ühendatud võrkudega.

- 32 Seega, kui piirata õigus esitada reguleerivale asutusele kaebus vastavalt direktiivi 2009/72 artikli 37 lõikele 11 üksnes lõpptarbijatega, kellel on otsene suhe asjaomase põhivõrguettevõtjaga, siis piiraks see eelkõige reguleeriva asutuse võimekust täita kaebuse tõttu ülesannet, mis on nimelt talle antud ja mis seisneb selles, et tagada põhivõrguettevõtjate vastavus selles direktiivis sätestatud kohustustele.
- 33 Kõigest eeltoodust tuleneb, et mõistet „isik, kellel on kaebusi“ ei saa tõlgendada nii, et see eeldab otsest suhet kaebaja ja põhivõrguettevõtja vahel, kelle kohta kaebus esitati.
- 34 Kuigi direktiivi 2009/72 artiklis 37 ei kohustata liikmesriike andma reguleerivale asutusele pädevust lahendada vaidlusi elektritarbijate ja võrguettevõtjate vahel, vaid võimaldab anda neil see pädevus teisele asutusele (vt selle kohta 23. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Energiavirasto, C-578/18, EU:C:2020:35, punktid 36–40 ja 43), ei saa siiski seda pädevust – kui liikmesriik on selle andnud reguleerivale asutusele – seada sõltuvusse sellest, et kaebaja ja kaebuses käsitletud võrguettevõtja vahel esineb otsene suhe.
- 35 Järelikult, kuna lõppklient on esitanud talle kaebuse, milles ta väidab, et direktiiviga 2009/72 põhivõrguettevõtjatele pandud kohustusi ei ole täidetud, ei ole reguleerival asutusel alust jätta seda kaebust läbi vaatamata põhjusel, et selle lõpptarbija rajatis ei ole ühendatud otse sellesse põhivõrku, vaid üksnes jaotusvõrku, mida see võrk varustab.
- 36 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et direktiivi 2009/72 artikli 37 lõiget 11 tuleb tõlgendada nii, et reguleeriv asutus ei või jätta rahuldamata kaebust, mille lõpptarbija esitas põhivõrguettevõtja vastu selles võrgus toimunud rikke tõttu, põhjusel, et lõpptarbija rajatis ei ole ühendatud otse nimetatud põhivõrku, vaid üksnes jaotusvõrku, mida see põhivõrk varustab.

Kohtukulud

- 37 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ, artikli 37 lõiget 11 tuleb tõlgendada nii, et reguleeriv asutus ei või jätta rahuldamata kaebust, mille lõpptarbija esitas põhivõrguettevõtja vastu selles võrgus toimunud rikke tõttu, põhjusel, et lõpptarbija rajatis ei ole ühendatud otse nimetatud põhivõrku, vaid üksnes jaotusvõrku, mida see põhivõrk varustab.

Allkirjad